

Przyszłość terenów dawnego obozu KL Plaszow

2020-01-30

Do piątku, 31 stycznia trwają konsultacje społeczne dotyczące powstania Muzeum - Miejsca Pamięci KL Plaszow w Krakowie. Celem miasta jest wprowadzenie czytelnego, ale subtelного oznakowania terenu obozu oraz powstanie budynku Memoriału, którego dach i pozostałe elewacje zostaną obsypane gruntem, obsiane trawą i obsadzone krzewami. W środę, 29 stycznia odbyło się spotkanie konsultacyjne dla mieszkańców z udziałem prezydenta Jacka Majchrowskiego.

Konsultacje są okazją, by wypracować akceptowany przez większość mieszkańców i instytucji konsensus, który pozwoli godnie upamiętnić tragiczną historię. Jej niemyym świadkiem nadal pozostaje blisko 40 hektarów terenu wpisanego w 2002 r. do Rejestru Zabytków Województwa Małopolskiego. Dziś na obszarze byłego obozu znajdują się trzy masowe mogiły, dwa cmentarze żydowskie i relikty infrastruktury obozowej. Niestety, wokół tematu przyszłego Muzeum narosło wiele nieporozumień i niepotrzebnych emocji.

- Konsultacje w sprawie upamiętnienia historii obozu KL Plaszow trwały na różnych poziomach od 2007 r.: z przedstawicielami gminy żydowskiej i stroną społeczną - zaznaczył prezydent Jacek Majchrowski podczas dzisiejszego spotkania z mieszkańcami w tej sprawie. Zgodnie z zapowiedzią prezydenta, odbędzie się kolejne spotkanie, po przesłaniu propozycji i uwag strony społecznej do Urzędu Miasta Krakowa.

Przypomnijmy: konsultacje trwają do 31 stycznia. Opinie, uwagi oraz wnioski odnośnie tworzonego muzeum można przesyłać za pomocą formularza konsultacyjnego, dostępnego na stronie internetowej dialogspoleczny.krakow.pl.

Czytelnie wypełniony i podpisany formularz można:

- przesłać w formie skanu/zdjęcia drogą elektroniczną na adres dialoguj@um.krakow.pl,
- przesłać przez Elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej (ePUAP),
- wysłać pocztą tradycyjną na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, ul. Jana Dekerta 24, 30-703 Kraków,
- dostarczyć osobiście lub wypełnić na miejscu w siedzibie Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia przy ul. Brackiej 10, 31-005 Kraków lub przy ul. Jana Dekerta 24, 30-703 Kraków, w godz. 8.00-15.00.

Projektanci proponują wygradzenie terenu w postaci zmiennej wysokości płaskowników rozstawionych w różnej odległości od siebie, tak aby nie ograniczać nikomu - w tym także migrującym zwierzętom - wejścia na ten teren. Za wyjątkiem miejsc szczególnie niebezpiecznych wygradzenie będzie transparentne, a jego forma i materiał są nadal przedmiotem uzgodnień. Mała architektura, która pojawi się na terenie upamiętnienia również podlega konsultacjom. Wszystkie propozycje zostaną ustalone z konserwatorem zabytków na etapie tworzenia projektu wykonawczego. ZIM chciałby także wymienić nawierzchnie istniejących alejek.

Co ważne, na terenie wpisanym do rejestru zabytków nie będzie prowadzona wycinka drzew, a jedynie bieżąca pielęgnacja istniejącej zieleni. **Tylko 3,13 ha położone od strony ul. Kamieńskiego, już poza terenem wpisanym do rejestru zabytków, będzie częściowo**

podlegało działaniom inwestycyjnym. Na 8 arach powstanie budynek Memoriału oraz droga dojazdowa oraz parking dla 6 autobusów i 40 samochodów.

Memoriał będzie właściwie niewidoczny. Widoczna będzie tylko jedna elewacja frontowa - północna, pozostała część zostanie ukryta pod ziemią. Dach i pozostałe elewacje zostaną obsypane gruntem, obsiane trawą i obsadzone krzewami.

Wewnątrz budynku znajdzie się sala ekspozycyjna, z której wyjście na teren poobozowy prowadzić będzie przez tunel pod ul. Swoszowską. W Memoriale znajdą się także biura i przestrzeń związana z obsługą zwiedzających. Budynek przyszłego Memoriału otacza dziś zieleń i tak będzie nadal, a od mieszkańców zależy, czy przybierze ona postać parku miejskiego, czy pozostanie w takim stanie jak obecnie.

Planowany parking od strony ul. Kamieńskiego w zamyśle projektantów ma uspokoić ruch kołowy w okolicach Szarego Domu i ul. Jerozolimskiej oraz skierować autobusy i grupy zorganizowane od strony ul. Kamieńskiego.

Temat zagospodarowania terenu po dawnym obozie KL Plaszow nie jest nowy. W 2007 r. na zlecenie władz miasta, po przeprowadzeniu konkursu, grupa projektowa GPP Proxima pod kierownictwem Borysa Czarakcziewa przygotowała projekt budowlany. Ponieważ zaproponowane rozwiązania budziły sprzeciw wielu osób i środowisk nie przystąpiono do jego realizacji.

W 2017 r. decyzją prezydenta Krakowa - powołano Radę Społeczną ds. utworzenia muzeum - Miejsca Pamięci KL Plaszow, złożoną z przedstawicieli instytucji muzealnych, uczelni, środowisk żydowskich, krakowskiego samorządu i organizacji społecznych z terenu Podgórza. Muzeum Krakowa powierzono zadanie przygotowania scenariusza obejmującego teren Miejsca Pamięci i wystawy stałej w mającym powstać budynku Memoriału i niszczącym dziś Szarym Domu. Za etap projektowy odpowiada obecnie Zarząd Inwestycji Miejskich w Krakowie, ale w przyszłości realizacją wypracowanych rozwiązań zajmie się nowa instytucja kultury. Powoła ją Miasto Kraków wraz z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W 2018 r. ZIM uzyskał zamienne pozwolenie budowlane, a pierwotna wersja projektu została mocno zmodyfikowana. Usunięto z niej m.in. odtworzenie obrysu więziennych baraków i ich oświetlenie, a także kładkę. Zgodnie z założeniami teren KL Plaszow pozostanie w niezmienionej formie, ale zostanie oznaczony. Chodzi tylko o wizualne, symboliczne poprowadzenie granicy byłego obozu, tak aby po jej przekroczeniu nikt nie miał wątpliwości, w jakim miejscu się znalazł.

Projektanci proponują wygradzenie terenu w postaci zmiennej wysokości płaskowników rozstawionych w różnej odległości od siebie, tak aby nie ograniczać nikomu - w tym także migrującym zwierzętom - wejścia na ten teren. Za wyjątkiem miejsc szczególnie niebezpiecznych wygradzenie będzie transparentne, a jego forma i materiał są przedmiotem uzgodnień. Mała architektura, która pojawi się na terenie upamiętnienia również podlega konsultacjom. Wszystkie propozycje zostaną ustalone z konserwatorem zabytków na etapie tworzenia projektu wykonawczego. ZIM chciałby także wymienić nawierzchnie istniejących alejek.